

és igazságosan történjék — adott válaszlátást tudomásul. Kijelentette még, hogy a lisztellátásról szóló elszámolásokat tanulmányozni fogja és amennyiben visszaélésekre bukkan, eljárás megindítását fogja kérni.

Dr. Becsey Károly sem veszi a válaszlátást tudomásul, majd a Haditerméről beszél, amely szerint nem felel meg a kívánalmaknak. Mindent meg kell tenni, — mondta — hogy a megállapított lisztmennyiséget megkapjuk.

Dr. Végman Ferenc: Nem pusztán a lisztkérdésben, hanem a közélélmzésről általában adtam be interpellációt. Én megmondom, hogy miért gyűjtenek az emberek lisztet. Azért, mert nem bíznak abban, hogy a hatóság ellátja őket. Ezért van visszaélés. Hát a hatóság talán nem él vissza az eladásnál? Nem élt vissza, amikor az árpát negyven koronáért árusította? Ha más tesz ilyet, megbüntetik. Kitől tanuljon a lakosság, amikor ilyesmi történik? A közélélmzési üzem hasznát mutat ki, ezt a hasznát a kiúrsorázott polgárság sinyl meg. Megengedem, hogy mindenki megkapta a lisztfüzetét, de lisztet senki sem kapott, mert a listák nem készültek el idejére. Ha a városok részére megállapított lisztmennyiséget országosan redukálják, kénytelenek vagyunk belenyugodni, de ha csak Szeged városával bännak ilyen mostohán és redukálják a megállapított mennyiséget 25 százalékkal, úgy vagy mondjon le a tanács, vagy a törvényhatósági bizottsági tagok tegyék le mandátumaikat.

Balogh Károly első sorban dr. Végman felszólalására válaszolt a következőkben:

— Az árpakérdésre vonatkozólag közlöm, hogy a bizottsági tag ur által említett árpa sörárpa volt, amelynek negyven korona a maximális ára. Minden polgárnak számítani kell arra, hogy ha nincs meg a szükséges adag, úgy kevesebb kell megelégednie. Pontonként felvilágosítással szolgál az interpellációkra, majd válaszol Reiniger Jakab és dr. Becsey felszólalására. Kéri a válaszlátást tudomásul vételét.

Reiniger Jakab, dr. Végman és dr. Becsey tudomásul veszik a válaszlátást, amit a közgyűlés is tudomásul vett.

(Indítványok.)

Elsőnek Pataki János és társai indítványát tárgyalta a közgyűlés az alsóközponti törvényhatósági utak javítása tárgyában. Ugy ennek, mint a dr. Fajka Lajos által indítványozott felsőtanyai utaknak a kijavítását elhatározta a közgyűlés.

Kordás József bizottsági tag a csengelei közlegetők elhelyezését indítványozta. A tanács ezt az indítványt elutasítani kérte. A közgyűlés így határozott.

Balogh Károly ismertette Somogy megye köriratát a törvényhatóságok lisztellátására vonatkozólag. Javaslatára a közgyűlés a somogy-megyei körirattal azonos felterjesztést intéz a kormányhoz.

(Megszavazták a vigalmi adót.)

A tanácsi előterjesztések során gyors egymásutánban fogadta el a közgyűlés a tanács javaslatait. Megszavazta a törvényhatósági bizottság a tanítóok beszerzési előlegét, kiutalt ötvenezer koronát a népkönyvtár fenntartására, ötezer koronát az erdélyi menekültek segélyezésére, megszavazott harmincezer korona póthitelt a szegényalap részére, tudomásul vette, hogy a városi alkalmazottak beszerzési előlegét kapnak, elfogadta a tanács előterjesztését a nem szorosán vett közigazgatási alkalmazottak háborús segélyére vonatkozólag, engedélyezte a községi elemi iskolai tanítók beszerzési előlegét és tudomásul vette a közélélmzési üzem június és július havi bemutatott nyersmértékét.

A Központi Gáz- és Villamossági Részvénytársaság tudvalevőleg a légszuszárak fölemelése iránt kérvényt nyújtott be a májusi közgyűléshez. A közgyűlés a kérelmet

elutasította. A részvénytársaság — akkor a belügyminiszterhez fordult, hogy a háború esetére alkotott kivételes törvények alapján rendelje el a belügyminiszter a légszuszárak fölemelését. A miniszter a kérelmet leküldte a tanácsnak véleményezés végett. A jog- és pénzügyi bizottság a gázgyár kérelmének ismételt elutasítását javasolta. Hasonló javaslattal terjesztette a tanács a kérelmet a közgyűlés elé.

A közgyűlés egyhangulag magáévá tette a tanács javaslatát. Ennél a tárgynál felszólalt Kiss Gyula bizottsági tag és kérte, tudassa a hatóság a légszuszárakkal, hogy a világítás nem felel meg a kívánalmaknak.

A fogyasztási illetékek felemelése iránt Balogh Károly terjesztett javaslatot a közgyűlés elé, amely azt egyhangulag elfogadta. A javaslatot a bizottsági letárgyalás alkalmával részletesen ismertettük.

Balogh Károly a vigalmi adó behozataláról terjesztett most javaslatot a törvényhatósági bizottság elé, amelynek főbb rendelkezései a következők:

A mozi, orfeum, kabaré és táncvigalmak 20 százalékos, egyéb előadások, bálók, mutatványok 10 százalékos, színházak, hang-

versenyek 5 százalékos vigalmi adóval rovasanak meg. Kivételeket alkotnak a belépő díj nélkül rendezett hazafias előadások és a színházban rendezett ifjúsági előadások. Továbbá a házilag rendezett vagy tudományos előadások és mindazok az előadások, amelyekre rendőrhatalósági engedély nem szükséges. A javaslat kimondja, hogy aki a szabályrendeletet be nem tartja és aki a vigalmi adó szabályszerű lerovásáért felelős, a vigalmi adó csonkításáért 1-től 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtandó. A pénzbírságot a tanács szabja ki. Másodfokon a közigazgatási bizottság, harmadfokon a miniszter dönt.

Balogh a javaslatnak általánosságban és részleteiben való elfogadását ajánlotta és megjegyezte, hogy a vigalmi adóból évenként 60.000 korona bevételre lehet számítani.

Bokor Adolf elfogadja a javaslatot, de a színházi előadásoknak 5. a moziknak 20 százalékkal való megadóztatását sokalja. — A közgyűlés a tanács javaslatát változtatás nélkül elfogadta.

Dr. Cicatricis Lajos elnök este hét órakor a közgyűlés folytatását csütörtök délután négy órára halasztotta.

A görög hadsereget nem lehet háboruba kényszeríteni.

— A vezérkar és a hadsereg a király mellett. —

Három előkelő görög politikusnak sikerült az antant minden intézkedése ellenére a minap Berlinbe jutnia, ahol ezek egyike a Berliner Tageblatt-nak Görögország hangulatáról az alábbiakban számol be:

— Két barátom és én három nappal azelőtt érkeztünk Athénből Berlinbe. Utunk tizennégy napig tartott és valósággal életveszedelmes volt az olaszokon, franciákon és szerbekben keresztül jutni. Sokszor ezeknek a szolgálatában álló bandák üldöztek bennünket. Ezeknek a bandáknak a fővezére Gyparis, a hírhedt gyilkos, akit, miután Athén főutcáján követte el legutóbbi gyilkosságát, az antant követelnek közbenjárására szabadon kellett bocsátani, mivel francia tisztté nevezték ki. E bandák egyik különleges feladata a kúrirok elfogása. Mely uton jöttünk, arról ma nem beszélhetünk, de hálával tartozunk a görög katonai parancsnokságoknak, amelyek az egész uton megvédelmeztek és azoknak a német uraknak, akik Monasztirban, Nisben és Belgrádban szívesen fogadtak bennünket. Utközben alkalmunk volt sok görög tiszttel és katonával beszélni, akik kivétel nélkül mélységesen el vannak keseredve a franciák ellen és a legnagyobb esodálkozással vannak eltelve Németország iránt.

Mindenütt, de főleg Bécsben, valósággal megrohantak bennünket kérdésekkel, mert mi vagyunk az elsők, akik a nagy események óta elhagyták Görögországot.

A háború kezdetén a hangulat (Görögországban) feltétlenül antant-barát volt. Hisz még csak nyolcvan esztendeje, hogy az antant-államok szabadsághoz juttattak bennünket. Ehhez vegyük még Oroszország segítségét az 1907-iki szerencsétlen háborúban, a francia kölcsönöket, azt, hogy Anglia 1860-ban lemondott a görög szigetekről és Ausztriának Törökország iránti hagyományos barátságát, továbbá azt a körülményt, hogy Görögország főleg Angliával és Oroszországgal folytatott kereskedelmet és hogy mint tengeri kereskedelmet üző ország Anglia tengeri hatalmára vagyunk utalva. Németországnak a görög tudósokon és sok Németországban kilépett tisztén kívül kevés igazi barátja volt Görögországban. Németország nagy hadseregét és tökéletes szervezetségét nagyrabecsülték, egyebekben azonban kevésbé ismertük Németországot és nem volt valami különös

okunk, hogy Németországot szeressük. II. Vilmos császár azonban a balkáni háború után a görögök részéről általános tiszteletnek örvendett, mert

neki tulajdonították, hogy megkaptuk Kavallát.

Kitört a háború. Az antant által terjesztett hazugságok lassankint halomra dőltek és az igazság megismerésével egyenes arányban növekedett a Németország iránti tisztelet, főleg a hadsereg, de különösen a tengerészet körében. Görögország ekkor két táborra iszlott:

kétharmadában antant-párti, a harmadik harmadában németbarát volt.

Ez volt a helyzet a háború első esztendeje után. De a vezető férfiaknak a háborúról és az abban való részvételtől való nézete is különböző volt. A király a dolgot mint katona nézte és mint látszik, a vezérkarral teljes összhangban, arra a meggyőződésre jutott, hogy a győzelem föltétlenül a központi hatalmaké lesz. Ezen katonai meggyőződésén épült fel politikai programja és mivel sem módja, sem érdeke, hogy Németország mellett vegyen részt a háborúban, a semlegesség mellett nyilatkozott. Mert azt nem tudom eléggé hangsúlyozni:

Konstantin király sohasem folytatott német, hanem mindig csak görög politikát.

Nagy politikusaink egész sora: Theotokys, Gunarisz, Szkuludisz és Rhallisz teljesen egyetértett a királlyal. Ellenben Venizelosz, aki egész haladását Angliának köszönheti, eleitől fogva abban a meggyőződésben van, hogy az antanté lesz a végleges győzelem. Ehhez a véleményhez a görögök legnagyobb része — főleg miután Görögország eddigi ellenségei: Törökország és Bulgária a központi hatalmakkal egyesült — csatlakozott.

Ebből keletkezett a király és Venizelosz közti ellentét. Ez utóbbi semmi eszköztől sem riadt vissza, hogy politikájának érvényt szerezzen,

de minden kísérlete meghiúsult a király vasakarátán, aki népének határtalan szeretetére támaszkodik.

Venizelosz első kísérlete, hogy Görögországot belevigye a háborúba, az antantnak a Dardanellák elleni offenzívájával esik egyidőbe. A király és a vezérkar azonban rámuta-